

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Lukas:

Jesus kom også til Nazaret, hvor han var vokset op.
På sabbatten gik han efter sædvane ind i synagogen, og han rejste sig for at læse op.

Man rakte ham profeten Esajas' bog,
og han åbnede den og fandt det sted,
hvor der står skrevet:

»Herrens ånd er over mig, fordi han har salvet mig. Han har sendt mig
for at bringe godt budskab til fattige,
for at udråbe frigivelse for fanger og syn til blinde,
for at sætte undertrykte i frihed,
for at udråbe et nådeår fra Herren.«

Så lukkede han bogen, gav den til tjeneren
og satte sig, og alle i synagogen
rettede spændt øjnene mod ham.

Da begyndte han at tale til dem og sagde:
»I dag er det skriftord, som lød i jeres ører,
gået i opfyldelse.«

Alle gav de ham deres bifald
og undrede sig over de nådefulde ord,
som udgik af hans mund, og de spurgte:
»Er det ikke Josefs søn?«

Han svarede dem:

»I vil sikkert bruge denne talemåde mod mig:
Læge, læg dig selv! og sige:
Vi har hørt om alt det, der er sket i Kapernaum;
gør det samme her i din hjemby!«

Men han sagde: »Sandelig siger jeg jer:
Ingen profet er anerkendt i sin hjemby.

Og jeg siger jer, som sandt er:
Der var mange enker i Israel på Elias' tid,
dengang himlen var lukket i tre år og seks måneder,
så der blev stor hungersnød i hele landet;

og Elias blev ikke sendt til nogen af dem,
men til en enke i Sarepta i Sidons land.
Og der var mange spedalske i Israel
på profeten Elisas tid; og ingen af dem blev rensset,
men det blev syrerer Na'aman.«

Alle i synagogen blev ude af sig selv af raseri,
da de hørte det;
de sprang op, jog ham ud af byen
og drev ham hen til kanten af det bjerg,
deres by var bygget på, for at styrte ham ned.

Men han banede sig vej imellem dem og gik.

Luk 4,16-30

Når drømme dør, kan nyt liv opstå

En journalist fra P4-Sjælland ville her til morgen høre om 1. søndag i advent og gudstjenesten her i Kloster-kirken i dag. Det havde jeg så et par min. til at forklare. ”For hvad betyder advent egentlig ud over adventskrans, æbleskiver og gløgg?” ville journalisten vide.

For mange danskere er adventstiden i december kendetegnet ved stor travlhed med julefrokoster, juleafslutninger og juleforberedelserne med alt, hvad dertil hører af juledekorationer og kalenderlys, småkagebagning, julepyntning og ikke mindst indkøb af årets juletræ og gaver, helst sådan alles forventninger imødekommes.

Mange haster rundt for at nå det hele. Det er en travl tid med mange udadvendte aktiviteter, og det er ikke underligt, at en af de folkekære julesange indledes med ordene: ”Sikke en voldsom trængsel og alarm”. For der er larm i butikker, på gader og stræder og i folks hoveder.

Men i kirken er adventstiden nærmest det modsatte. Vi kalder advent for den stille måned, hvor der er tid til eftertanke, selvransagelse og besindelse på det, der skal komme – et guddommeligt gennembrud.

Ordet advent stammer fra det latinske ”adventus domini”, der betyder ”Herrens komme”. Advent er derfor den periode i kirkeåret, hvor vi forbereder os på Jesu fødsel. Det er en alvorsfuld tid, og sådan er de tekster også, der knytter sig til adventstiden. Midt i alle de udadvendte juleaktiviteter appellerer evangelieteksterne til eftertanke, indre ro og stilhed.

Man kan nærmest mærke, om der er stilhed eller støj i det menneske, man står over for. Ofte støjer det, når vi menneskers forventninger ikke indfries, og vores drømme dør. Når livet ikke blev, som vi havde planlagt.

Karrieren udviklede sig ikke, som man havde håbet. Man fik ikke det job, man drømte om. Eller man blev fyret fra det drømmejob, man troede, man skulle have resten af livet.

Ægteskabet udviklede sig ikke, som man havde forestillet sig. Den anden rummer skyggesider, man ikke så i begyndelsen. Eller sygdommen rammer den elskede, som man troede, man skulle leve sammen med hele livet.

Børnene går deres egne vegne, de har deres egne værdier, og gør hvad de selv vil. De er helt resistente over for velmenende gode råd fra forældre, pædagoger eller lærer.

Jo, der kan være mange grunde til at livet ikke bliver, som vi forestiller os og drømmer om. De fleste af os har på et andet tidspunkt i livet at være ramt af den støj, der følger, når vores drømme dør. Vi havde forventet noget andet, sindet er i oprør, og skuffelsen, frustrationen, vreden eller raseriet kan larme inden i os.

Der var i den grad larm i Nazareth. Sindene var i oprør, skuffelsen, vreden og raseriet rettede folkene i synagogen imod Jesus, som de drev ud af byen til kanten af et bjerg for at styrte ham ned. De havde håbet på, drømt om og forestillet sig noget andet – noget helt, helt andet.

Jøderne forventede, at Gud ville sende en stor, stærk og magtfuld mand. En frelser med brede skuldre og enorm gennemslagskraft. En konge, der kunne frelse landet fra dets undertrykkere. Og så står der blot en helt almindelig fyr på

knap 30 år. De kender ham godt, han er søn af en af de lokale tømmer! Vist var ryget løbet i forvejen om, at han havde helbredt en gammel dame, mor til en af hans venner.

Så det har sikkert været med en blanding af skepsis, nysgerrighed og forventning, at folk i synagogen i Nazareth hørte ham læste op af den hellige skrift:

”Herrens ånd er over mig, fordi han har salvet mig,”

Ingen har været i tvivl om, at det her handler om den kommende frelser, som de alle ventede på. De kendte udmærket teksten fra profeten Esajas bog, som Jesus læste op ad. Så hvordan mon han ville udlægge netop den tekst, der var så mange drømme og forventninger knyttet til? Og så står han der og siger, at i dag er dette skriftord, gået i opfyldelse.

Med de ord må Jesus have spændt forventningerne til det yderste – for så i næste øjeblik at punktere alle deres forventninger og drømme ved at sige, ”at ingen profet er anerkendt i sin hjemby.” Dermed sidestillede han sig selv med både de tidligere store profeter og den frelser, som de alle forventer skal komme.

Det er ikke kun en grov provokation for tilhørende. Det var en skandale eller lige frem en krigserklæring imod deres forventninger. De havde håbet på, drømt om og forestillet sig noget andet – noget helt, helt andet. Og når drømmene dør, så larmer de, og der var i den grad larm i Nazareth.

Men hvad ville Jesus opnå med at provokere jøderne og punktere deres drømme og forventninger?

Mit bud er, at han ville hjælpe dem. For de havde stirret sig blinde på forestillingen om en stor stærk mand med magt og indflydelse, skulle komme og frelse dem. Så de var slet

ikke i stand til at tage imod ham, der kom til dem med godt budskab om frigivelse til fanger, syn til de blinde og frihed til de undertrykte.

Og er vi egentlig så meget bedre? Hvor meget mon vi går glip af ved at holde fast i vores forestillinger om og forventninger til, hvordan vi selv og andre skal være, og hvordan vi mener, at verdenen skal se ud?

Forventningerne til og forestillingerne om, hvordan vores liv skal være, kan stå i vejen for de muligheder, de chancer, og de nye veje, som livet og dermed Gud tilbyder os.

Vores forventninger og drømme kan sløre blikket, så vi slet ikke ser Guds rige – eller jeg kunne kalde det, Guds nærvær – der er lige her og nu midt i blandt os. Invitationen til Guds rige kan komme fra en helt anden vinkel, end vi regner med.

En fyreseddel kan være åbningen til et nyt og bedre arbejdsliv – vi kunne bare ikke selv se det, da vi stod foran den lukkede dør. Men arbejdet, hvor vores evner og talenter udfoldes, kan være et helt andet sted, end vi troede.

Kærligheden kan have en helt anden skikkelse, og den anden kan se helt anderledes ud, end man forestillede sig. Den eneste ene kan oven i købet vise sig at dukke op to gange i ens liv – eller måske tre.

Børnenes valg i livet kan vise sig at være langt bedre og klogere, end vi havde kunne forudse. Så vores frustration som forældre kan vendes til stolthed over vores afkom.

Giver vi slip på forventningerne om, hvordan livet skal være – så kan det rent faktisk komme til os på nye og bedre måder.

Indbyggerne i Nazaret forventede absolut ikke, at den lokale tømmers søn skulle være den frelser, der skulle forløse verdenen. Men netop ved at punktere deres drømme, omend de blev ude af sig selv af raseri, så hjalp Jesus dem. Han banede vejen for nyt liv.

For vist støjer det, når drømmene dør. Men når støjen har lagt sig, kan stilheden indfinde sig. En stilhed, der er forudsætningen for, vi bliver i stand til at tage imod det liv, der kommer. Og tager vi imod Guds nærvær, så kan vi se, høre eller mærke, hvad Gud vil med os.

Derfor kalder vi adventstiden for den stille måned i kirken – alt imens der er trængsel og alarm i butikkerne og på gaden frem til jul. Advent og forventningen hænger sammen. Forventningen om det lys, der skal komme.

Det var ca. sådan noget i den retning, jeg havde et par min. til at forklare journalisten fra P4-Sjælland. Så jeg måtte finde en hurtig måde at forklare det på.

Så jeg sammenlignede det med første gang, man inviterer en ny kæreste inden for i sit hjem. Man er forventningsfuld og koncentreret om det gode liv, der forhåbentlig kommer. Man har tændt lys, har været rundt omkring i krogene med støvsugeren, og maden står klar på bordet. Man ved ikke nøjagtigt, hvad de indebærer, så måske er man lidt stille, indadvendt og eftertænksom, men frem for alt er man forventningsfuld, for man inviterer bedst den nye inden for i sit hjem ved at være åben og fordomsfri.

Det er den tilstand af indre stilhed og forventning om den kærlighed, der skal komme, som adventstiden i kirken danner ramme om. Derfor kalder vi det, den stille måned.

Lov og tak og evig ære være dig vor Gud,
Fader, Søn og Helligånd,
du som var, er og bliver én sand treeing Gud,
højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed.
Amen